

Sensorveiledning

SØK1012 Makroøkonomisk analyse Høst 2015

Oppgave 1 (25%)

Bruk IS-LM-modellen for en lukka økonomi. Forklar / begrunn relasjonene kort. Forklar / utled IS- og LM-kurven og vis likevekten grafisk. Redusert prisnivå øker realpengemengden og LM-kurven skifter ned. Ny likevekt med lavere rente og økt BNP. Forklar mekanismene som ligger bak (lavere rente gir økte investeringer som øker etterspørselen i økonomien).

Oppgave 2 (50%)

a)

Anta at reallønna avhenger negativt av ledighetsraten. Anta videre at pris settes som en konstant mark-up over nominell lønn. Prissettingen impliserer da konstant reallønn som i likevekt skal være konsistent med reallønna fra lønnskurven. Dette bestemmer likevektsledigheten

b)

Bruk AS-AD-modellen. Resultatene fra Oppgave 1 gir en fallende sammenheng mellom pris og BNP, en fallende AD-kurve. Utnytt også lønns- og prismodell fra 2a), men anta nå at nominell lønn påvirkes av forventet pris. Sett inn for nominell lønn i prisrelasjonen, anta en negativ sammenheng mellom BNP, Y , og ledighetsraten. Dette gir AS-kurven der faktisk pris øker med Y mens økt forventet pris skifter AS-kurven opp.

Forklar likevekt der forventet pris er lik faktisk pris. Da er $Y = Y_n$. Start med en situasjon der forventet pris er høyere enn faktisk. Da er $Y < Y_n$. Argumenter for at forventet pris justeres ned. Dette gjør at AS-kurven skifter ned og vi får en bevegelse nedover langs AD-kurven: Når P reduseres øker realpengemengden, renta reduseres, investeringene øker og Y øker fra etterspørselssida. Gjenta resonnetet og argumenter for at denne prosessen fortsetter så lenge $Y < Y_n$. Til slutt ender vi opp i en situasjon der $Y = Y_n$, $u = u_n$ og forventet pris er lik faktisk pris.

c)

Kan referere til Oppgave 1. Hva gjør at lavere pris øker Y ? Jo, realpengemengden øker, renta går ned og investeringene øker. Men hvis investeringene ikke påvirkes av renta vil investeringene være uendret. Det samme gjelder samlet etterspørsel og AD-kurven brukt under 2b) er vertikal. Hvis $Y < Y_n$ initialt pga for lav etterspørsel vil BNP forbli på dette lave nivået uansett hvor mye prisen reduseres.

Oppgave 3 (25%)

a)

Bruk modellen for inflasjonsstyring i artikkelen av Røisland og Sveen. Forklar / begrunn kort IS-kurven og Phillipskurven. Drøft kort sentralbankens objektfunksjon og utled pengepolitikkregelen (PP-kurven).

Start med en likevekt der inflasjonen er lik inflasjonsmålet og BNP er lik BNP-målet (BNP-gapet er lik null). Negativt etterspørselssjokk skifter IS-kurven mot venstre. BNP reduseres og redusert BNP gir lavere inflasjon (bevegelse ned langs Phillipskurva). Faktisk nivå på inflasjon og BNP er lavere enn målene. Optimal pengepolitikk tilsier at etterspørselen skal økes ved redusert rente til BNP-gapet er lik null. Dette medfører at inflasjonen igjen er lik inflasjonsmålet. Pengepolitikken skal i dette tilfellet fullstendig nøytralisere effekten av det negative etterspørselssjokket.

b)

Diskusjonen under 3a) tilsier at det ikke er noen konflikt mellom stabilisering av BNP og stabilisering av inflasjonen ved etterspørselssjokk. Det er kun snakk om å senke renta tilstrekkelig slik at etterspørselen er tilbake til opprinnelig nivå. Helningen til PP-kurve er uten betydning. Hvor mye sentralbanken vektlegger stabilitet i produksjonen i forhold til stabilitet i inflasjonen har ingen betydning her (men vil ha betydning i en situasjon med inflasjonssjokk).

NYNORSK

Oppgave 1 (25%)

Sjå på ein lukka økonomi med faste prisar. Drøft korleis ein eksogen reduksjon i prisenivået vil påverke rente og samla produksjon (BNP).

Oppgave 2 (50%)

a) Forklar korleis jamvektsarbeidsløysa (naturleg arbeidsløyse) vert bestemt.

Sjå på ein lukka økonomi med endogent bestemd prisenivå. Anta at arbeidsløysa er høgare enn jamvektsarbeidsløysa (alternativt at faktisk nivå på BNP er lågare enn naturleg BNP-nivå).

b) Forklar korleis prisenivå, produksjon og renta vil utvikle seg over tid. Korleis vert jamvekta på mellomlang sikt?

c) Korleis vert utviklinga over tid dersom private investeringar ikkje vert påverka av renta?

Oppgave 3 (25%)

Sjå på ein lukka økonomi med fleksibelt inflasjonsmål.

a) Diskuter optimal pengepolitikk i ein slik økonomi ved eit negativt sjokk i etterspurnaden.

b) Drøft om svaret på a) avheng av kor mykje sentralbanken vektlegg stabilitet i produksjonen i forhold til stabilitet i inflasjonen.